

Výjezdní seminář z obchodního práva

Obchodněprávní judikatura včera, dnes... a zítra?

25. – 27. dubna 2014

Možnosti společníka / akcionáře napadat platnost / dovolat se
(určení) neplatnosti důležitých smluv uzavřených společnostmi.

Nicole Jančová

4. ročník PF UK

Obsah

1. Úvod a cíl práce.....	3
2. § 196a obch. zák.	4
3. Smlouvy o převodu majetku podle § 196a odst. 3	4
3.1. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2011, sp. zn. 29 Cdo 4596/2009	4
3.2. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. února 2012, sp. zn. 31 Cdo 3986/2009	6
3.3. Osoba blízká aneb co kdyby se majetek převedl na manžela akcionáře / společníka	7
4. Uzavírání smluv podle § 196 odst. 1, 2 a 5	7
4.1. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. září 2011, sp. zn. 29 Cdo 3413/2010.....	8
5. Závěr.....	10
6. Prameny	11
Resumé.....	12

1. Úvod a cíl práce

První leden bývá již tradičně oslavou nástupu něčeho nového. Prvního ledna roku dva tisíce čtrnáct to u většiny lidí byl nástup nového roku, u méně početné skupiny potom nástup nového občanského zákoníku. Ať už se však člověk řadí k té či oné skupině jedno je nesporné, nový občanský zákoník¹ je nejen platný, ale nyní už i účinný. Úkolem této práce je tedy pohlédnout i na „účinnost“ judikatury, kterou za řadu let, kdy byl „u moci“ starý obchodní zákoník², vyprodukoval Nejvyšší soud České republiky.

Práce se zaměřuje na § 196a tohoto „starého“ obchodního zákoníku a jeho promítnutí do nového občanského zákoníku, či spíše do zákona o obchodních korporacích³. S tímto ohledem se tato práce dělí na dva hlavní celky. První zkoumá transformaci odstavce třetího výše zmíněného paragrafu do nové právní úpravy a v druhé se zaměřuje na jeho odstavce 1, 2 a 5. Blíže budou rozebrány celkem tři rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, u kterých bude zhodnocena jejich aplikovatelnost či neaplikovatelnost v právním prostředí nové úpravy.

Cílem je tedy zjistit, zda tato vybraná judikatura má svojí roli i za „vlády“ nové právní úpravy, či zda jí bude věnována pozornost již maximálně jen v rámci výuky československých právních dějin.

¹ Zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

² Zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

³ Zák. č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

2. § 196a obch. zák.

Chtěl-li za účinnosti starého obchodního zákoníku, tedy zákona č. 513/1991 Sb., společník nebo akcionář zjistit, jaké jsou jeho možnosti dovolání se určení neplatnosti důležitých smluv uzavřených společnostmi, stačilo mu k tomu se podívat na jedno ustanovení...a na spoustu judikatury. Tím ustanovením je § 196a a tou judikaturou je nespočet rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky dovozující následky porušení tohoto ustanovení. Smyslem této úpravy je, či spíše bylo, omezení zneužívání majetku společnosti k osobním účelům členů orgánů nebo dalších osob se společnostmi spjatých a uplatní se tedy na smlouvy uzavřené mezi společnostmi na straně jedné a uvedenými osobami na straně druhé⁴. Prokousal-li se tedy hypotetický společník či akcionář tímto množstvím judikatury, pak zjistil, že jeho možnosti dovolat se neplatnosti důležitých smluv uzavřených společnostmi jsou celkem široké, a že se navíc dovolává neplatnosti absolutní, kterou nelze zhojit⁵.

3. Smlouvy o převodu majetku podle § 196a odst. 3

V této části se zaměřím na odstavec třetí, který říká, že jestliže společnost nebo jí ovládaná osoba nabývá majetek od osob v něm uvedených za protihodnotu ve výši alespoň jedné desetiny upsaného základního kapitálu ke dni nabytí nebo naopak na ně úplatně majetek této hodnoty převádí, musí být hodnota tohoto majetku stanovena na základě posudku znalce jmenovaného soudem. Navíc, jestliže k nabytí dochází do 3 let od vzniku společnosti, musí je schválit valná hromada. Toto je sice v zákoně upraveno v rámci úpravy akciové společnosti, ale dle § 135 odst. 2 obch. zák. se § 196a použije na společnost s ručením omezeným obdobně. Následky porušení tohoto ustanovení předvedu na dvou judikátech.

3.1. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2011, sp. zn. 29 Cdo 4596/2009, INTERINVEST Praha s. r. o.

Prvním z těchto judikátů je rozsudek ze dne 31. března 2011, který se právě zabývá následky porušení ustanovení § 196a odst. 3 obch. zák. V tomto případě šlo o takřka vzorovou situaci, kdy přestože sjednaná cena převyšovala jednu desetinu upsaného základního kapitálu obou společností, nebyla kupní cena stanovena na základě posudku a ani nebyl dán souhlas valné hromady k tomuto

⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 4063/2007

⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo 3300/2008

převodu. Soud judikoval, že účelem tohoto ustanovení a směrnice⁶, které je toto ustanovení promítnutím do právního řádu, je „zajištění minimální míry rovnocennosti ochrany akcionářů a věřitelů akciových společností“, a že právě toto ustanovení slouží k „udržení základního kapitálu“. Dále navázal na konzistentní judikaturu v tomto směru⁷ a řekl, že „mimo jiné složí i k ochraně společnosti před zneužitím postavení jejich orgánů, společníků a dalších osob, zejména věřitelů společnosti“. Zákon tak slovy Nejvyššího soudu zohledňuje možnost deformace vůle osob z důvodu právě jejich postavení a stanovuje metodu určení ceny převáděného majetku nezávisle na vůli smluvních stran. Tím zákon zajišťuje, aby takto stanovená cena odpovídala reálné hodnotě převáděného majetku. Zákon však explicitně nestanovuje důsledek porušení tohoto ustanovení. Nejvyšší soud tedy zvažoval pouhou odpovědnostní variantu naproti následku neplatnosti. Stanovení pro společnost nevýhodné ceny, tedy nižší než té reálné, je bezesporu porušení standardu péče řádného hospodáře, za něž obchodní zákoník stanovuje odpovědnost členů orgánu. Byla-li by tedy sankcí za porušení § 196a odst. 3 pouhá odpovědnost orgánu jako u porušení péče řádného hospodáře zakotvené v § 194 odst. 5 obch. zák., pak by to činilo § 196a, jakožto úpravu speciální, zcela nadbytečným. Navíc, dle názoru Nejvyššího soudu, pouhá odpovědnost členů statutárního orgánu k „udržení základního kapitálu“ nepostačuje. Dovojuje tedy následek neplatnosti, a to, jak je v judikatuře konzistentně uváděno⁸, neplatnosti absolutní pro rozpor se zákonem podle § 39 občanského zákoníku⁹.

V nové právní úpravě, v zákoně o obchodních korporacích¹⁰, se § 196a objevuje v ustanovení § 255, tedy taktéž v rámci úpravy akciové společnosti, avšak s absencí výše zmíněného § 135 odst. 2. Napříště se tedy takovýmto smlouvám uzavíraným společností může bránit pouze akcionář a nikoliv už společník. Tento paragraf stanoví, že pokud společnost nabývá od zakladatele nebo akcionáře v průběhu 2 let po svém vzniku majetek za úplaty převyšující 10 % svého upsaného základního kapitálu, musí být úplata stanovena tak, aby nepřesahovala hodnotu nabývaného majetku stanovenou posudkem znalce a nabytí, včetně výše úplaty, schváleno valnou hromadou. Přičemž nebude-li úplata takto stanovena, platí, že členové představenstva, kteří pro nabytí majetku

⁶ Čl. 11 odst. 1 Druhé směrnice Rady ze dne 13. prosince 1976, o koordinaci ochranných opatření, které jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu článku 58 druhého pododstavce Smlouvy při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření, 77/91/EHS

⁷ Např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2007, sp. zn. 29 Odo 780/2006, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2009, sp. zn. 29 Cdo 1807/2007, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2009, sp. zn. 29 Cdo 4315/2008

⁸ Např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. září 2008, sp. zn. 29 Cdo 3300/2008, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. září 2009, sp. zn. 29 Cdo 5467/2007

⁹ Zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

¹⁰ Zák. č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

hlasovali, nejednali s péčí řádného hospodáře a zakladatel nebo akcionář vrátí společnosti částku převyšující cenu stanovenou posudkem znalce. V souvislosti s tímto ustanovením je třeba zohlednit taky § 48 stejného zákona. Ten říká, že právní jednání, k němuž nedal souhlas nejvyšší orgán obchodní korporace v případech vyžadovaných zákonem, je neplatné. Této neplatnosti je však zapotřebí se dovolat. Tímto tedy, na rozdíl od předchozí od judikatury Nejvyššího soudu, zákon explicitně zakládá relativní neplatnost smlouvy pro případ, kdy valnou hromadou nebyl dán souhlas k jejímu uzavření a stanoví (pouhou) odpovědnost členů pro případ, kdy nebyla úplata stanovena předepsaným způsobem. Jako jeden z důvodů neaplikovatelnosti tohoto ustanovení na společnosti s ručením omezeným lze zřejmě vidět ve snížení minimální výše jejího základního kapitálu na jednu korunu. Vyžadovat určení ceny znalcem a souhlas valné hromady u každé smlouvy o převodu majetku převyšující 10 % jedné koruny, pak by se jednalo o nesmyslné zatěžování, ekonomické i administrativní, těchto společností.

Na základě výše uvedeného uzavírám, že rozsudek se na novou právní úpravu neaplikuje z důvodu explicitní, a rozdílné, úpravy v zákoně o obchodních korporacích, v níž zákonodárce dal přednost neplatnosti relativní před neplatností absolutní v případě jednání, k němuž nedala souhlas valná hromada, ačkoliv to je zákonem vyžadováno, a zároveň stanovuje odpovědnost členů orgánu za škodu z důvodu porušení péče řádného hospodáře v případě, kdy nebyla úplata za převáděný majetek stanovena posudkem znalce. Otázkou nadále zůstává, kdo všechno je oprávněn dovolávat se relativní neplatnosti dané smlouvy na základě § 48 ZOK.

3.2. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. února 2012, sp. zn. 31 Cdo 3986/2009, DŘEVO A DÝHY spol. s r. o.

Jeden z nejvýznamnějších a nejznámějších judikátů ke starému obchodnímu zákoníku v této souvislosti je bezesporu rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 8. února 2012. Ani v tomto případě nedošlo k ocenění převáděných nemovitostí znalcem, ačkoliv převod byl valnou hromadou společnosti schválen. Nejvyšší soud zde judikoval, že „ačkoliv cena, za níž byl majetek převeden, nebyla stanovena na základě posudku znalce jmenovaného soudem, bylo účelu sledovaného uvedeným zákonným příkazem dosaženo, byť nikoliv postupem předpokládaným v ustanovení § 196a odst. 3 obch. zák. (potažmo článku 11 směrnice). V takovém případě však není třeba dovozovat absolutní neplatnost uzavřené smlouvy jen proto, že nebyl dodržen mechanismus zabezpečující, aby cena za převod majetku nebyla sjednána na úkor společnosti. Opačný závěr...by v krajním případě mohl vést i k poškození společnosti, na jejíž ochranu je ustanovení § 196a odst. 3 obch. zák. konstruováno“. Tedy stanovil požadavek, podle kterého k prohlášení neplatnosti smlouvy o převodu majetku nepostačuje pouze nestanovení ceny na základě znaleckého posudku, ale je

potřeba, aby sjednaná cena byla pro společnost méně výhodná než cena tržní, tj. cena v místě a čase obvyklá.

Ani tento významný judikát nebude zřejmě třeba aplikovat na novou úpravu, a to z důvodu jeho implementace do samotného textu zákona. Odstavec 4 paragrafu 255 zákona o obchodních korporacích říká, že nebude-li úplata stanovena zákonem popsáním způsobem, pak platí, že členové představenstva, kteří pro nabytí majetku hlasovali, nejednali s péčí řádného hospodáře a zakladatel nebo akcionář vrátí společnosti částku převyšující cenu stanovenou posudkem znalce. Tedy v případě, kdy cena nebude stanovena na základě znaleckého posudku, ale přesto se bude jednat o cenu tržní, pak platí, že členové představenstva sice nejednali s péčí řádného hospodáře, ale žádnou částku společnosti nevrací. Otázkou tedy je, k čemu je zapotřebí je označovat jako „neřádné hospodáře“, či právně správně, zda má nějaký význam, že daní členové nejednali s péčí řádného hospodáře, aniž by společnosti způsobili škodu. Odpovědí na tuto otázku je § 65 odst. 1 ZOK, který dává soudu právo i bez návrhu rozhodnout o vyloučení člena statutárního orgánu obchodní korporace z výkonu funkce, vyjde-li najevo, že člen v posledních 3 letech opakovaně a závažně porušoval péči řádného hospodáře.

3.3. Osoba blízká aneb co kdyby se majetek převedl na manžela akcionáře / společníka

V souvislosti se starou úpravou existovala také „větev“ judikatury zabývající se převody majetku na manžela akcionáře¹¹. Zde se dovozovalo, že právně významným případem, z hlediska ustanovení § 196a, je pouze pokud manžel daný majetek nabývá do společného jmění manželů a tedy se akcionář stává jeho spoluvlastníkem. Společně se zrušením tzv. obousměrnosti převodů, to znamená nejen nabývání majetku společností od uvedených osob, ale také převod majetku ze společnosti právě na tyto osoby, se stala tato judikatura neaplikovatelnou. Nová úprava se zabývá pouze převodem majetku na společnost, tedy odpadl i důvod řešit převod majetku na manžela akcionáře. Tato skupina judikatury Nejvyššího soudu se tedy zcela neaplikuje na novou úpravu.

4. Uzavírání smluv podle § 196 odst. 1, 2 a 5

Společník či akcionář ale nebyl omezen na dovolávání se neplatnosti pouze smluv o převodu majetku, tedy alespoň dle staré úpravy ne. Kromě úplatných převodů majetku popsanych v předešlé části, mluví § 196a ve svých zbylých odstavcích také o smlouvách o úvěru nebo půjčce, o bezplatném převodu majetku a o poskytování zajištění závazků. Obchodní zákoník vyžaduje, aby smlouva o úvěru

¹¹ Např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. června 2009, sp. zn. 29 Cdo 3782/2007, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2009, sp. zn. 29 Odo 1670/2006

nebo půjčky nebo o bezplatném převodu majetku mezi společnostmi a členem představenstva, dozorčí rady, prokuristou nebo jinou osobou, která je oprávněna jménem společnosti takovou smlouvu uzavřít, nebo osobami jim blízkými, byla uzavírána jen s předchozím souhlasem valné hromady a jen za podmínek obvyklých v obchodním styku. Pro poskytnutí zajištění závazků společností těmto osobám se pak podle odstavce 5 vyžaduje souhlas valné hromady. Má však stejné možnosti i za úpravy nové?

4.1. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. září 2011, sp. zn. 29 Cdo 3413/2010, MIKROS, spol. s r. o.

V tomto případě šlo o spor, kde byla uzavřena smlouva o půjčce, jejíž součástí byla i dohoda o vyplnění směnky, na jejímž základě poskytl žalobce osobě, která byla zároveň jednatelem společnosti, půjčku ve výši 1,570.000,- Kč. Tento jednatel pak vystavil k zajištění závazku vrátit poskytnutou půjčku vlastní blankosměnku na řad žalobce, již podepsal jako výstavce a současně jménem směnečného rukojmího společnosti jako její jednatel. Valná hromada společnosti převzetí směnečného rukojemství za závazek jednatele předem neschválila. Nejvyšší soud v tomto případě shledal, že „smlouvou, kterou se rukojmí ze směnky zavazuje k zajištění závazků výstavce, přitom není směnka, resp. převzetí směnečného rukojemství podpisem na směnce, ale smlouva (dohoda) mezi výstavcem směnky nebo osobou oprávněnou ze směnky a budoucím rukojmím, že směnečné rukojemství převezme. Samotný podpis avalisty na směnce je pak již jen realizací závazku, převzatého v dohodě o převzetí směnečného rukojemství. Jestliže je k uzavření smlouvy o převzetí směnečného rukojemství nutný předchozí souhlas valné hromady a tento souhlas nebyl udělen, je dohoda o převzetí rukojemství absolutně neplatná. Tato neplatnost však nezpůsobuje neplatnost samotné směnky ani neplatnost podpisu osoby, která převzala rukojemství, ale může pouze (případně) založit kauzální námitku avalisty ve vztahu ke konkrétní osobě oprávněné ze směnky.“ Nejvyšší soud tedy dovodil, podobně jako u smluv o převodu majetku uzavíraných dle odstavce 3, absolutní neplatnost dohody o převzetí rukojemství tam, kde chybí souhlas valné hromady s uzavřením takové smlouvy.

Byla však společníkovi a akcionáři tato možnost dovolání se absolutní neplatností takovéto smlouvy uzavřené společností zachována i po 1. 1. 2014? Odpověď je možné nalézt v ustanoveních § 55 až § 58 ZOK. Na rozdíl od, v předchozí části zmíněném, § 255 ZOK, se tato ustanovení nacházejí v obecné části zákona, a tedy poskytují stejný rozsah ochrany jak akcionářům, tak i společníkům a co víc, vztahuje se nejen na kapitálové společnosti, ale i na společnosti osobní. Na rozdíl od obchodního zákoníku, zde nejsou druhy smluv blíže specifikovány. Upravuje tedy všechny ty smlouvy, které uzavírá člen orgánu obchodní korporace s touto korporací a které nejsou uzavírané v rámci běžného obchodního styku. Mechanismus ochrany společníků a akcionářů se však s příchodem nové úpravy

významně změnil. Místo nutnosti souhlasu valné hromady stanovil zákonodárce informační povinnost člena orgánu, který hodlá takovou smlouvu s obchodní korporací uzavřít. Informovat přitom má ten orgán, jehož je členem a kontrolní orgán, byl-li zřízen (jinak nejvyšší orgán) jemuž sdělí, za jakých podmínek má být smlouva uzavřena. Nejvyšší nebo kontrolní orgán má pak právo uzavření takové smlouvy zakázat. Co se však stane, když člen orgánu svojí informační povinností nesplní? Zřejmě nelze dovozovat následek absolutní neplatnosti, kterého by se bylo možné dovolat. Porušení informační povinnosti lze zařadit do porušení péče řádného hospodáře, pro kterou zákon o obchodních korporacích zakládá následek odpovědnosti za škodu způsobenou společností. Další otázkou potom je, jaký je důsledek uzavření takové smlouvy i přes zákaz vydaný valnou hromadou společnosti. Zde k aplikaci § 48 ZOK dojít nemůže, neboť ten upravuje pouze ta právní jednání, ke kterým je dle zákona souhlas valné hromady vyžadován. Pro tuto otázku neposkytuje zákon jasnou a explicitní odpověď.

Z důvodu stanovení zcela nového mechanismu ochrany společnosti při uzavírání smluv, které dříve byly uzavírány dle odstavců 1, 2 a 5 paragrafu 196a, nelze ani tento judikát aplikovat na novou právní úpravu, kde již není vyžadován souhlas valné hromady s uzavřením smlouvy. Je tedy i jemu souzeno skončit v propadlišti dějin. Je však možné, že bude „novou judikaturou“ dovozována absolutní neplatnost těch smluv, k jejichž uzavření došlo i přes výslovný zákaz valné hromady a tedy se našemu společníkovi a akcionáři dostane alespoň této možnost dovolání se absolutní neplatnosti takovéto důležité smlouvy uzavírané společností.

5. Závěr

Nová právní úprava obchodních korporací, která přišla společně s rokem 2014, značně omezuje možnosti dovolání se určení neplatnosti důležitých smluv uzavíraných společnostmi. Co víc, ještě výrazněji omezila možnosti dovolat se absolutní neplatnosti takovýchto smluv, tedy té neplatnosti, která byla judikaturou dovozována v podmínkách starého obchodního zákoníku. To zákonodárce učinil výslovně a stanovil následky ve formě buďto relativní neplatnosti, anebo „pouhé“ odpovědnosti za škodu způsobenou společností.

Tím se právní úprava oprostila od oné přísné a nekompromisní tváře, kterou stará úprava nesla a která byla, jak například ukazuje výše zmíněný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího soudu, v posledních letech různými způsoby zmírňována. Jako pozitivní shledávám implementaci takovéto významné judikatury do textu zákona, která tak celou úpravu činí přehlednější a to navzdory faktu, že na rozdíl od staré úpravy je ta dnešní porůznu v zákoně roztroušena.

6. Prameny

Normativní právní akty:

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Judikatura:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2011 , sp. zn. 29 Cdo 4596/2009

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2012 , sp. zn. 31 Cdo 3986/2009

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2011, sp. zn. 29 Cdo 3413/2010

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 4063/2007

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo 3300/2008

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2007, sp. zn. 29 Odo 780/2006

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2009, sp. zn. 29 Cdo 1807/2007

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2009, sp. zn. 29 Cdo 4315/2008

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 5467/2007

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3782/2007

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. 29 Odo 1670/2006

Resumé

Práce se zabývá otázkou možností společníka či akcionáře dovolat se určení neplatnosti důležitých smluv uzavřených společnostmi. V práci jsou blíže prezentovány celkem tři rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky a je zhodnocena jejich aplikovatelnost vzhledem k úpravě obsažené v zákonu o obchodních korporacích. Práce se skládá ze dvou hlavních celků. V první části, po obecném úvodu, je pohled zaměřen na judikaturu ohledně smluv uzavíraných podle § 196a odst. 3 obch. zák. a v druhé potom na tu, která se týká smluv uzavíraných podle § 196a odst. 1, 2 a 5.

V první části jsou rozebírány dva rozsudky Nejvyššího soudu České republiky ve vztahu k možnosti akcionáře či společníka dovolat se neplatnosti smluv uzavíraných společnostmi dle odst. 3. Je to rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2011, sp. zn. 29 Cdo 4596/2009, INTERINVEST Praha s. r. o. a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. února 2012, sp. zn. 31 Cdo 3986/2009, DŘEVO A DÝHY spol. s r. o. V samostatné podkapitole je pak stručně zmíněn jeden z důsledků zrušení tzv. obousměrnosti převodů majetku v nové úpravě, tj. v § 255 ZOK.

Druhá část potom pojednává o smlouvách uzavíraných dle odst. 1, 2 a 5. Zde jsou změny ilustrovány na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. září 2011, sp. zn. 29 Cdo 3413/2010, MIKROS, spol. s r. o. Jsou zhodnoceny změny v mechanismu ochrany akcionáře a společníka v § 55 - § 58 ZOK a jejich důsledek na aplikovatelnost „staré“ judikatury.

Práce upozorňuje na nejvýznamnější změny v souvislosti s novou právní úpravou a jejich význam pro aplikaci judikatury, která byla vytvořena Nejvyšším soudem České republiky ve vztahu ke „starému“ obchodnímu zákoníku. Zatímco v judikatuře byla konzistentně dovozována absolutní neplatnost smluv uzavíraných bez splnění zákonných podmínek souhlasu valné hromady a stanovení ceny posudkem znalce, a to pro rozpor se zákonem dle § 39 občanského zákoníku, zák. č. 40/1964 Sb., nová úprava toto nepřebírá. V zákoně o obchodních korporacích je explicitně stanoven následek relativní neplatnosti v případě absence souhlasu valné hromady a odpovědnosti člena orgánu za nestanovení úplaty posudkem znalce. Z těchto důvodů ve velké míře nedochází k aplikovatelnosti staré judikatury na ustanovení zákona o obchodních korporacích.